

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **R.S.**,
skazanego za czyn z art. 156 § 1 i 3 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej,
na posiedzeniu w dniu 30 grudnia 2024 r.,
wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją
wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 31 maja 2023 r., II AKa 487/22,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 7 września 2022 r., XVIII K 290/21,

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Na skutek kasacji obrońcy skazanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 maja 2023 r., II AKa 487/22, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 7 września 2022 r., XVIII K 290/21, przed Sądem Najwyższym zawisła sprawa R. S., który został uznany za winnego czynu z art. 156 § 1 i 3 k.k., za który wymierzono mu prawomocnie karę 5 lat pozbawienia wolności, a także który został uniewinniony od czynu z art. 233 § 1a k.k. Kasacja obrońcy została wniesiona na korzyść R.S., od rozstrzygnięcia skazującego.

W kasacji został również zawarty wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego nim wyroku. W uzasadnieniu tego wniosku obrońca wskazał, że w jego przekonaniu skazanie R.S. jest oczywiście niesłuszne. Podniósł, że nie wszystkie poszlaki stanowiące wyłączną podstawę wyroku zostały udowodnione. Niektóre z nich, na co wskazano w uzasadnieniu kasacji, są poszlakami słabymi, a co za tym idzie brak jest ich nierozzerwalnego łańcucha. Obrońca podkreślił również, że –nie przesądzając zasadności kasacji – za wstrzymaniem wykonania kary przemawiają zasady humanitaryzmu, tłumacząc, że w rodzinie S. w ostatnich latach doszło do szeregu tragedii. Najpierw zmarła matka, następnie ojciec, a teraz doszło do śmierci brata skazanego – S.S.. W rodzinie pozostały przy życiu dwie osoby – lekko upośledzona A.S. i jej brat – skazany R.S.. Na skutek złych decyzji rodziców, dom, w którym mieszkają obciążony jest długami. Wobec A.S. prowadzona jest egzekucja komornicza. Jediną osobą, która radzi sobie z bardzo trudną sytuacją rodziny, w tym utrzymaniem domu i załatwianiem formalności, jest skazany.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku nie jest zasadny.

Wstrzymanie wykonania prawomocnego orzeczenia na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. ma charakter wyjątkowy. O zastosowaniu tej instytucji powinna przesądzać ranga zarzutów kasacyjnych i bardzo wysoki stopień prawdopodobieństwa uchylenia orzeczenia, przy jednoczesnym uznaniu, że jego wykonywanie przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki dla osoby, której orzeczenie dotyczy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 października 2024 r., I KK 346/24; z dnia 17 września 2024 r., V KK 368/24).

Dokonywana na potrzeby rozpoznania wniosku analiza kasacji i akt tej sprawy doprowadziła Sąd Najwyższy do konkluzji, że nie ziściły się przesłanki do wstrzymania wykonania wyroku w trybie art. 532 § 1 k.p.k. Dla uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji musiałoby być niemal zbliżone do pewności, oczywistości i prowadzić do konkluzji o potrzebie uniewinnienia skazanego, względnie umorzenia

wobec niego postępowania, ewentualnie wydania innego rozstrzygnięcia, które spowoduje, że wykonywanie kary lub innych środków penalnych do czasu rozpoznania kasacji okaże się niesłuszne i odbędzie się z pokrzywdzeniem skazanego. Okoliczność ta musi być dostrzegalna już „na pierwszy rzut oka”. Gdy trafność zarzutów podniesionych w kasacji nie jest – na tym etapie – oczywista, samo zwrócenie się z wnioskiem o wstrzymanie wykonania orzeczenia nie uzasadnia odstąpienia od zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2024 r., III KK 15/24). W tej sprawie nie zachodzi przedmiotowa oczywistość i jednoznaczność uchybień sygnalizowanych w kasacji obrońcy. Ocena zasadności podniesionych zarzutów wymagać będzie analizy dokonywanej na etapie merytorycznego jej rozpoznania.

Powodu do wstrzymania wykonania zaskarżonego kasacją wyroku nie stanowi również sytuacja rodzinna skazanego, ujęta w uzasadnieniu wniosku jako „zasady humanitaryzmu”. Jak słusznie podkreśla się w literaturze i orzecznictwie, jeżeli treść art. 532 § 1 k.p.k. miałyby być postrzegana jako kolejna instytucja, która służy do wstrzymania wykonania kary w postępowaniu wykonawczym tylko na podstawie przesłanek faktycznych, osobistych czy rodzinnych skazanego oraz określonych okoliczności, które czyniłyby odbycie kary nadmiernie dolegliwym w aktualnej sytuacji skazanego, to zbędne było jej lokowanie w rozdziale o kasacji (tak: J. Matras, w: *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, red. K. Dudka, Warszawa 2020, s. 1193; z orzecznictwa – por. np.: postanowienia Sądu Najwyższego z: z dnia 8 października 2024 r., II KK 381/24; z dnia 29 sierpnia 2024 r., IV KK 275/24). Nie budzi wątpliwości, że umieszczenie tej instytucji w postępowaniu kasacyjnym przesądza, iż jej zastosowanie warunkowane jest bardzo wysokim prawdopodobieństwem uznania zasadności zarzutów kasacyjnych, a nie sytuacją osobistą, zawodową czy rodzinną skazanego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie zachodzą w tej sprawie wystarczające podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. Dodać należy, że decyzja w tym względzie w żadnym razie nie przesądza ostatecznego rozstrzygnięcia kwestii

zasadności kasacji skarżącego od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[a.ł.]